

Høringssvar fra Skien kommune gjeldende Helsepersonellkommisjonens NOU 2023:4, Tid for handling.

Utfordringene som skisseres i utredningen er problemstillinger som Skien kommune kjenner seg igjen i. Vi anser at lokal- og nasjonalpolitisk støtte og samordning er sentralt for å kunne gjennomføre nødvendige endringer i driften av helse- og omsorgstjenestene. I dette ligger også at statsforvalter og Helsetilsynet vil måtte ha sentrale roller.

Kommisjonen påpeker at det er nødvendig å prioritere oppgaver og fokusområder i de kommunale helse og omsorgstjenestene de kommende årene. Når dette arbeidet skal utføres vil kommunene ha behov for veiledere for prioritering, og annet relevant verktøy. På denne måten vil kommunene få støtte og veiledning til reduksjon av tjenester som må nedskaleres eller bortprioriteres.

Det vil også være nødvendig å se på om det er behov for justering av lovverk som samsvarer med fremtidig drift og bærekraftige tjenester. Det er også nødvendig at lovfestede rettigheter er samstemte med tilgjengelige ressurser og hva som er realiserbart og realistisk.

Kommunene vil også trenge støtte til kommunikasjon ut i samfunnet om tjenestetilbudet for fremtidens helsetjenester. Det vil kunne bli utfordrende å endre forventningsnivået i befolkningen i takt med justering av tilbud innen helse- og omsorgstjenestene.

Velferdsteknologi og digitalisering krever statlig initiativ og eierskap for å sikre at de ulike aktørene i feltet samarbeider og samvirker. Eksempelvis må journalløsninger og infrastruktur utvikles for å bidra til mer effektiv ressursbruk og kvalitetssikring. Det er en forutsetning at teknologien og de nødvendige arbeidsprosessene som ligger i helse- og velferdsfeltet utvikles i samspill og i takt med behovene som finnes.

Skien kommune setter pris på den grundige utredningen og arbeidet som er lagt ned i denne. Vi ser nødvendigheten av tett samarbeid på nasjonalt- regionalt- og lokalt nivå for å løse utfordringene i framtidens helsenorge.

Denne saken ble behandlet i Bystyret som vedtok følgende tillegg:

1. Forslag til høringssvar som beskrevet under kommunedirektørens vurdering og konklusjon vedtas med følgende tillegg:

Kommisjonen for NOU 2023:4, har lagt frem mange gode forslag til tiltak for å imøtekomme mangelen på fremtidig behov for helsepersonell. En bekymring er at det nevnes mange gode tiltak. Disse vil være svært kostnadskrevenende for kommunene å gjennomføre. Det er derfor viktig at disse sikres statlig finansiering gjennom overføringer til kommunene. Rapporten sier lite om direkte økte kostnader knyttet til de foreslåtte tiltakene. Det kan vanskeligjøre arbeidet med å igangsette de ulike tiltakene så raskt som anbefalingen tilsier. Tiltak som å beholde dagens helsepersonell, utdanne/videreutdanne helsepersonell, øke små stillinger til heltidsstillinger, oppgaveendring fra helsepersonell til ikke-helsepersonell, samt ta i bruk frivilligheten til flere oppgaver, krever store og varige endringer både økonomisk og menneskelig.

Det blir flere krevende pasienter over 80 år, samt brukere med komplekse diagnoser, som skal få pleie i eget hjem. Dette betyr at helsepersonell må igjennom en kompetanseheving, og får flere krevende oppgaver, som i dag gis i

spesialisthelsetjenesten. Det er viktig at ny oppgavedeling ikke oppleves som mer-arbeid og mer belastende for de ulike helsepersonellgruppene enn det er i dag.

Til punkt 2: oppgavedeling

- * Tiltak som foreslås bla, «Hus og hytte» modellen, bør jevnlig evalueres, og gi muligheten for de ansatte til å bli hørt, og medvirke i utviklingen av ny oppgavedeling.
- * Jevnlige undersøkelser rettet mot ansatte og brukere i tjenestene, for å sikre at nye tiltak som blir innført, ikke slår negativt ut for de ansatte og/eller brukerne.

Til punkt 3:

- * Kommisjonen anbefaler at en ikke rekrutterer helsepersonell fra utlandet. Men i enkelte land som Nederland, beskrives det som lav sysselsetting av sykepleiere. Derfor bør ikke denne muligheten begrenses. Sårbarheten for at utenlandske helsepersonell reiser tilbake til hjemlandet i kriser, kan minskes ved å legge til rette for heltidsarbeid, permanent bosted i kommunen, og tilgang til barnehage/skoletilbud. For kommunen vil dette kunne være en stor ressurs og bidra til god samfunnsutvikling

2. Skien kommunes høringssvar sendes til Helse og omsorgsdepartementet.